

ชื่อวิจัย	ความสามารถในการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภาวะไตวายเรื้อรัง ระยะสุดท้ายที่รักษาด้วยวิธีการขจัดของเสียทางเยื่อช่องท้องต่อเนื่อง
ผู้วิจัย	ศุทธิยา อุดติ ณัฐนิช จันทจิราโกวิท
หน่วยงาน	ฝ่ายบริการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปี	2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงความสามารถในการดูแลตนเอง คุณภาพชีวิต และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ได้รับการรักษา อัตราการติดเชื้อมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภาวะไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่รักษาด้วยวิธีการขจัดของเสียทางเยื่อช่องท้องต่อเนื่อง โดยใช้กรอบทฤษฎีความพร่องในการดูแลตนเองของโอเร็มเป็นแนวทาง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการรักษาด้วยการขจัดของเสียทางเยื่อช่องท้องต่อเนื่องมาแล้วอย่างน้อย 1 เดือน ที่มาตรวจตามนัดที่คลินิกโรคไต แผนกผู้ป่วยนอก และที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จำนวน 57 ราย ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ป่วยตามแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองของเอเวอร์ส และคณะ (Evers, et. al., 1985) และแบบประเมินคุณภาพชีวิตใช้ดัชนีคุณภาพชีวิตของพาดิลล่าและแกรนท์ (Padilla & Grant, 1985) ซึ่งสมจิต หนูเจริญกุล (Hanuchorumkul, 1988) ได้แปลเป็นภาษาไทย และดัดแปลงข้อคำถามเล็กน้อย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการดูแลตนเองค่อนข้างสูง คุณภาพชีวิตปานกลาง คุณภาพชีวิตหลังการรักษาด้วยวิธีการขจัดของเสียทางเยื่อช่องท้องต่อเนื่องดีกว่าก่อนการรักษา 81% สำหรับความสามารถในการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .38, P < .01$) เมื่อพิจารณาปัจจัยพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิต พบว่า ระยะเวลาที่ได้รับการรักษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .27, p < .05$) ในขณะที่อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิต ($r = -.25, P < .05$) แต่สถานภาพ

สมรสและอัตราการติดเชื้อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($r = .28, P < .05, r = .28, P < .05$) และเมื่อควบคุมปัจจัยพื้นฐานบางประการ พบว่า สถานภาพสมรสสามารถทำนายคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 22 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

Research Title	Self Care Agency and Quality of Life in End Stage Renal Disease Patients Undergoing Continuous Ambulatory Peritoneal Dialysis
Name	Kataliya Ukati Nattanit Chantajirakhovit
Organization	Nursing Department, Faculty of Medicine, Prince of Songkla University
Year	1997

Abstract

The purpose of this research were to examine, within a theoretical framework derived from Orem' Self – Care Deficit theory, the relationships among self - care agency, quality of life and the basic conditioning factors of age, marital status, income, educational level, duration of treatment and infection rate in end stage renal disease patients undergoing continuous ambulatory peritoneal dialysis (CAPD). The purposive sample consisted of 57 patients who underwent CAPD at least 1 month at renal clinic and Medicine ward of Songkla University Hospital. Self-Care agency was obtained by using the Appraisal of Self-Care Agency Scales developed Evers, et. al. (1985). Quality of life was measured the Quality of Life Index developed by Padilla & Grant (1985) and was translated and modified by Hanucharurnkul (1988).

Results of this study showed that Subjects reported a high mean score on self care agency and medium mean score on quality of life. Eighty – one percent of the patients reported better quality of life post undergoing continuous Ambulatory Peritoneal Dialysis than before CAPD. Self Care agency was positively correlated with quality of life ($r = .38, P < .01$). The selected basic conditioning factors of duration of treatment had significantly positive correlation with Self Care agency ($r = .27, P < .05$), whereas age had significantly negative correlation with quality of life ($r = -.25, P < .05$). Marital status and infection rate had significantly positive correlation with quality of life

($r = .28, p < .05, r = .28, P < .05$). When selected basic conditioning factors were statistically controlled, marital status still was significant predictor of quality of life and accounted for 22% of variance ($p < .05$).